

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANNA FELICE**

Seduta tad-9 ta' Ottubru, 2013

Citazzjoni Numru. 1145/2006

Emmanuel Vella & Sons Limited (C 17485)

vs

Kontrollur tad-Dwana

Il-Qorti:

Rat ir-rikors gurantat ta' Emmanuel Vella & Sons Limited li permezz tieghu, wara gie premiss illi:

Is-socjeta' attrici kienet giet inkarikata mis-socjeta' estera bl-isem ta' Alpha Trade and Commerce (UK) sabiex iggorrilha merkanzija konsistenti f'zokkor;

Fil-kors tal-esekuzzjoni ta' dan l-inkariku da parti tas-socjeta' attrici tramite hames containers ingaggjati ghal dan l-iskop minghand socjeta' ohra Maltija, il-konsenja

Kopja Informali ta' Sentenza

taz-zokkor giet maqbuda mill-Awtorita' konvenuta hawn Malta;

Fil-konfront ta' din il-merkanzija stivata gewwa hames containers inharget nota ta' qbid li ggib in-numru 25/2006 kopja ta' liema qed tigi hawn annessa u mmarkata Dok. A minn fejn jirrizulta li l-piz komplessiv ta' mija u ghoxrin tunnellata zokkor kien qed jinzamm mill-Awtorita' konvenuta;

Ghalkemm is-socjeta' attrici kienet baghtet tavza lill-Awtorita' konvenuta li kienet behsiebha tipprocedi b'talba ghar-rilaxx ta' din il-konsenja zokkor (Dok. B), l-azzjoni appozita baqghet ma gietx intavolata peress illi s-socjeta' attrici baqghet ma rceviet ebda awtorizzazzjoni ghal dan il-ghan minghand il-principali esteri taghha proprjetarji ta' din il-merkanzija;

In segwitu, is-socjeta' attrici talbet ir-rilaxx tal-hames containers fejn kienet qed tinzamm il-konsenja ta' zokkor maqbuda stante li l-istess containers ma kellhom x'jaqsmu xejn mal-allegata irregolarita' fil-karti u d-dokumenti konnessi mal-merkanzija taz-zokkor, pero' ufficjali tal-kontrollur konvenut wiegbu li ma setghux jirrilaxxjaw l-istess ghall-moment peress li ma kellhomx fejn iqieghdu z-zokkor sakemm jiddisponu minnu;

Ghalkemm ghaddew diversi xhur, il-kontrollur konvenut baqa' jzomm il-pussess tal-hames containers kontenenti l-imsemmija konsenja taz-zokkor u dana minghajr ebda raguni valida bil-konsegwenza li mhux biss qed icahhad lis-socjeta' attrici minnhom izda sahansitra qed jesponiha ghal danni sostanzjali minghand sid l-istess containers;

L-Awtorita' konvenuta kienet giet inutilment interpellata sabiex tirrilaxxja l-imsemmija containers permezz ta' ittra ufficjali datata 7 ta' Settembru 2006 (Dok. C), liema sejha baqghet minghajr ebda twegiba.

Talbet is-socjeta' attrici tghid ghalfejn din l-Onorabbli Qorti joghgobha:

Kopja Informali ta' Sentenza

Tordna lill-Awtorita' konvenuta Kontrollur tad-Dwana tirrilaxxa favur is-socjeta' attrici l-hames containers li go fihom tinsab maqbuda l-merkanzija taz-zokkor permezz tal-precitata nota numru 25/2006.

Bl-ispejjez kontra l-Awtorita' konvenuta minn issa ngunta biex tidher ghas-subizzjoni u b'riserva ghall-azzjoni ta' danni spettenti lill-istess socjeta' attrici.

Rat id-dokumenti annessi.

Rat ir-risposta tal-Kontrollur tad-Dwana, li in forza taghha eccepixxa illi:

Preliminarjament, il-procedura ta' rikors guramentat, mhix il-procedura idonea ghall-fini ta' talba ghal rilaxx t'oggett maqbud mill-intimat, stante li din il-procedura hi regolata mill-Ordinanza tad-Dwana u l-artiklu 73(1) tal-istess Ordinanza jitlob li din il-procedura ssir b'rikors.

Preliminarjament, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, din il-procedura hija tardiva peress li skada z-zmien b'iktar minn tlett xhur li fih setghet issir tali talba ghal rilaxx t'oggett maqbud mill-intimat, u dan ai termini tal-artiklu 72(2) tal-Ordinanza tad-Dwana.

Preliminarjament, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, ir-rikorrent illum m'ghadx ghandu interess guridiku biex jaghmel din il-procedura. Illum il-*containers* mertu ta' din il-procedura huma definittivament konfiskati favur il-Gvern ai termini tal-artiklu 72(2) tal-Ordinanza stante li n-nota ta' qbid numru 25/2006 ma kinitx kontestata fiz-zmien. Ghalhekk ir-rikorrent m'ghadx ghandu l-pussess tal-*containers* bhalma kellu qabel ma sar il-qbid u ghalhekk ma jistax illum jitlob ir-rilaxx lilu ta' xi haga li mhix tieghu.

Preliminarjament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-intimat illum ma jistax jkun ordnat jirrilaxxa l-*containers* lir-rikorrent, stante li dawn huma definittivament konfiskati favur il-Gvern.

Kopja Informali ta' Sentenza

Preliminarjament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, ir-rikorrent irid igib prova tal-valur tal-*containers* fil-mument tal-qbid taghhom minhabba l-kompetenza tal-qorti, u dan minhabba d-dettami tal-artiklu 72(2) tal-Kap. 37.

Fil-mertu izda minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-qbid ta' dawn il-*containers* sar skont il-ligi. L-artiklu 60 tal-Ordinanza Kap. 37 jipprovdi ghall-konfiska tal-oggett li fih il-merkanzija li diehla Malta bi ksur tal-ligi tkun mohbija. Barra minn hekk, l-artiklu 68 tal-Kap. 37 jipprovdi wkoll li ghandu jkun konfiskat l-oggett li fih il-merkanzija zdazjata tkun qed tingarr u tiddahhal f'Malta. Dawn il-*containers* kienu qed igorru taghbija ta' zokkor li kienet diehla f'Malta u konsegwentement fl-Unjoni Ewropea a bazi ta' dokumenti foloz. Permezz ta' dawn id-dokumenti, l-importatur kien se jiffranka li jhallas iktar minn Lm191,000 taxxi ta' importazzjoni.

Mhux minnu li ma kien hemm ebda raguni valida ghaliex dawn il-*containers* inzammu mill-intimat, stante li l-ligi stess timponi fuq l-intimat l-obbligu li jikkonfiska kemm il-merkanzija kif ukoll il-mezz li fih kienet qed tingarr.

Salv eccezzjonijiet ohra jekk ikun il-kaz.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premessi, l-esponent jitlob bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti joghgobha tichad it-talbiet tar-rikorrent, bl-ispejjez kontra l-istess rikorrent.

Rat l-affidavit prodotti.

Semghet xhieda viva voce.

Semghet lid-difensuri jittrattaw il-kawza.

Ikkunsidrat illi permezz ta' din il-kawza, is-socjeta' attrici qed titlob lill-kontrollur tad-Dwana jirrilaxxa lilha hames *containers* minnu mizmuma wara li kien irrizulta li l-merkanzija fihom kienet ser tiddahhal Malta irregolarment. Vella & Sons Ltd isostni li l-*containers* ma kellhom ebda konnessjoni mal-irregolarita'. Il-kontrollur tad-Dwana

isostni li l-procedura uzata mhijiex dik li suppost intuzat, li saret wara z-zmien moghti apposta mil-ligi, kif ukoll li l-containers infushom kienu maqbuda wkoll u ghalhekk issa gew konfiskati favur il-gvern.

Jirrizulta illi f'Gunju tas-sena 2005, is-socjeta' estera Alpha Trade & Commerce (UK) Ltd inkarigat lis-socjeta' Express Freights Limited biex iggorrilha lejn Malta konsenji kbar ta' zokkor mill-Malawi bl-intenzjoni li z-zokkor jigi trasbordat lejn l-Italja. Peress illi Express Freights Limited tesegwixxi biss operazzjonijiet internazzjonali, it-tappa lokali tal-vjagg giet mghoddija lil Emmanuel Vella & Sons Limited, is-socjeta' rikorrenti, li tiffirma parti mill-istess "group of companies". Is-socjeta' Alpha kienet ipproduciet licenzja ta' importazzjoni u Euro 1 certificate li kien jезentaha mill-hlas ta' dazju fl-Ewropa. Waslu l-ewwel konsenji, gew rilaxxati mid-dwana u ntbaghtu lejn l-Italja. Meta waslet l-ahhar konsenja f'Malta fl-14 ta' Settembru 2005, l-awtoritajiet doganali f'Malta bdew jiddubitaw dwar il-veracita' tac-certifikat EUR 1. Zammew il-5 containers "on hold". Emmanuel Vella & Sons Limited tramite r-rapprezentanti taghha bdiet titlob biex jigu rilaxxati mqar il-containers minghajr il-merkanzija. Meta gie konfermat il-fatt li l-EUR 1 certificate kien falz, id-Dwana harget in-nota ta' qbid esebita in atti mar-rikors promotur. Emmanuel Vella & Sons baqghu jinsistu li l-containers ghandhom jigu rilaxxati u l-ispjegazzjoni li baqghet tigi moghtija lilhom kienet wahda logistika biss peress illi ma kienx hemm fejn jinzamm iz-zokkor jekk jinhatt mill-containers.

L-eccezzjonijiet tal-kontrollur tad-Dwana essenzjalment jippernjaw ruhhom fuq id-dettami tal-Ordinanza tad-Dwana li fl-Art. 72 et seq. tipprovdi ghall-procedura li trid tigi segwita meta ssir talba ghar-rilaxx ta' oggetti maqbuda mid-Dwana. Skont il-kontrollur tad-Dwana galadarba ma gietx segwita l-procedura skont l-Ordinanza, il-containers issa gew konfiskati favur il-gvern u ghalhekk Emmanuel Vella & Sons ma baqaghliex interess fil-kwistjoni. Skont il-kontrollur, ghalhekk, il-containers m'ghadhomx taghha.

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-Qorti tinnota li fil-mori ta' dawn il-proceduri, kif verbalizzat fit-2 ta' Dicembru 2009, il-containers de quo gew fil-fatt rilaxxati kontra l-hrug ta' garanzija bankarja mis-socjeta' rikorrenti favur il-kontrollur tad-Dwana minghajr pregudizzju ghall-pozizzjoni li hadu l-partijiet f'din il-kawza.

Il-Qorti kkunsidrat il-kwezit principali li jehtieg li tinvestiga din il-Qorti fil-kuntest huwa essenzjalment jekk il-containers kinux fil-fatt maqbuda bin-nota ta' qbid jew jekk din kinitx qed tolqot limitatament iz-zokkor li kien qieghed jingarr.

In-nota ta' qbid esebita in atti a fol. 4 tal-process, ghalkemm telenka l-hames containers bin-numri ta' identifikazzjoni taghhom, ma tinkludihomx fil-kolonna intestata kwantita', piz jew numru. F'din il-kolonna hemm biss imnizzel il-piz ta' 120 tonnes li fil-fatt huwa l-piz tal-merkanzija li kienet qieghda tingarr.

Inoltre, l-awtoritajiet doganali konsistentement iddiskutew il-logistika tar-rilaxx tal-containers wahedhom. Qatt ma urew il-fehma li dawn kienu fil-fatt maqbuda mal-merkanzija. Jirrizulta mill-provi li l-konsenja li nqabdet kienet waslet Malta fl-14 ta' Settembru 2005. In-nota ta' qbid iggib id-data tal-21 ta' Lulju 2006. Tul dan iz-zmien kollu, is-socjeta' rikorrenti nsistiet ghar-rilaxx anke ghaliex il-containers ma kinux proprjeta' taghha imma ta' Carmelo Caruana Shipping.

David Fleri Soler jikkonferma:

“Tad-Dwana kkonfermaw maghna f'diversi okkazzjonijiet li kienu ser jghaddulna lura l-containers hekk kif isibu jaraw x'ser jaghmlu biz-zokkor ta' go fih. F'hin minnhom meta tad-Dwana raw li ahna konna qed naghfsu ghall-containers, kienu anke bdew jippruvaw ibieghu z-zokkor halli jehilsu minnu. Min-naha taghna ahna konna u ghadna wkoll disposti li nhottu z-zokkor fil-Kumpless tal-Groupage gewwa Hal Far u fil-Customs Bonded stores fi Newport. Ir-risposta tad-Dwana dejjem kienet fis-sens li hekk kif jehilsu mill-merkanzija huma kienu ser jghaddulna

Kopja Informali ta' Sentenza

lura l-containers – qatt ma tawna x'nifhmu li kienu qed jikkunsidraw dawn il-hames containers bhala maqbuda huma wkoll."

Saviour Vella jixhed:

"Mal-ufficcjali tad-Dwana kont inkellem lil diversi ufficcjali fosthom l-istess Direttur tad-Dwana li jismu John Mifsud. Jiena kont nitlob sabiex jaghtuna lura l-containers filwaqt li jzommu ghandhom il-merkanzija. Tad-Dwana inkluz l-istess Direttur, dejjem wegbuni fis-sens huma ma kellhom ebda oggezzjoni li jaghtuna l-containers, pero' kellhom il-problema fejn iqeghdu x-xoghol cioe' l-merkanzija taz-zokkor. Tant ma kellhomx fejn iqeghdu dan iz-zokkor li kienu anke qed jahsbu li b'xi mod iqassmuha b'xejn. Fil-fatt kienu anke qed jikkunsidraw li jqassmu din il-merkanzija b'xejn lejn xi pajjiz fil-bzonn ghal skop karitetovoli;

Nikkonferma li fid-diversi drabi li nzilt inkellimhom id-Dwana dejjem kienu qed j itkellmu diskors fis-sens li l-merkanzija biss kienet mizmuma u mhux li kienu qed izommu wkoll il-containers. Dawn zammewhom biss ghall-finijiet ta' konvenjenza ghax ma kellhomx spazju fejn iqeghdu z-zokkor u ghall-ebda raguni ohra."

Carmen Aquilina, Principal Officer fid-Dipartiment tad-Dwana, tikkonferma d-diskussjonijiet.

"Nahseb li kien hemm diskussjonijiet fil-prezenza tieghi fis-sens illi l-containers ikunu jistghu jigu rilaxxjati pero' ma kienx hemm fejn jinzamm iz-zokkor attwalment."

Paul Scerri, Direttur Generali fid-Dipartiment tad-Dwana jikkonferma ftehim tieghu mas-socjeta' rikorrenti:

Huwa jghid hekk:

"Emmanuel Vella kienu accettaw illi jgorru z-zokkor a spejjez tagghom u jhottuhom huma a spejjez tagghom. Id-Dwana kienet accettat li tqabbad lilhom burdnara biex ihottu l-istess zokkor u dan sabiex il-flus illi jigu frankati

jinbieghu l-containers lilhom u naghtuholmhom vojta jigifieri huma kienu ha jhallsu l-containers bix-xoghol u spejjez tal-hatt. In rapprezentanza ta` Emanuel Vella kien hemm zgur Salvu Vella. Dan il-ftehim kien sar fil-prezenza tieghi. Ma kien hemm xejn miktub. Il-ftehim ma giex attwat ghaliex inqalghet il-problema fejn ha jitpogga z-zokkor. Id-Dwana f`dan l-istadju peress illi ma sehix il-ftehim ippruvat tbiegh iz-zokkor lokalment u ma rnexxihix ghaliex hadd ma accettah u d-Dwana pruvat ukoll taghtih karita` barra minn Malta pero` ma rnexxiex lanqas. Id-Dwana ghamlet l-almu taghha biex tiddisponi miz-zokkor.”

Din il-Qorti tqis illi minn dawn il-provi jirrizulta li l-containers infushom qatt ma kienu maqbuda mid-Dwana u ghalhekk ghandhom jigu rilaxxati.

Ghaldaqstant, ghalhekk, l-eccezzjonijiet tal-kontrollur tad-Dwana li jirrigwardaw essenzjalment il-procedura li ghandha tigi segwita f`kaz ta' qbid, ma jghoddux. Il-procedura segwita mir-rikorrenti hija wahda msejsa fuq il-principji generali tal-ligi u mhux dik specjali li tipprovdi ghaliha l-Ordinanza tad-Dwana.

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-kontrollur tad-Dwana, tilqa' t-talba ta' Emmanuel Vella & Sons Limited kif dedotta.

L-ispejjez tal-kawza jithallsu mill-kontrollur tad-Dwana.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----